

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Самарқанд вилоят статистика
бошқармаси бўлиғи

Ж.С.Мийлиев

“ 28 > 10 > 2017 йил ”

**Ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи
иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси бўлими тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қондалар

1. Мазкур Низом Самарқанд вилоят статистика бошқармасининг “Ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси бўлимининг (кейинги ўринларда “Бўлим” деб аталади) мақоми, асосий вазифалари ва функциялари ҳуқуқ ва мажбуриятлари, шунингдек, унинг фаолиятини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Бўлим Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 31 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика кўмитаси фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3165-сон қарорига мувофиқ ташкил этилган ва Самарқанд вилоят статистика бошқармасининг (кейинги ўринларда Бошқарма деб аталади) таркибий бўлими ҳисобланади.

3. Бўлим ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига, Ўзбекистон Республикасининг “Давлат статистикаси тўғрисида”ги қонуни ва бошқа қонунларига, Олий Мажлиснинг норматив қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Вазирлар Маҳкамаси қарорлари ва фармойишларига, “Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика кўмитаси ва Самарқанд вилоят статистика бошқармаси тўғрисида”ги Низомларга, ҳамда мазкур Низомга, шунингдек бошқа қонун ҳужжатларига амал қилади.

4. Бўлим фаолияти ишбилармонлик муҳитини, тадбиркорликни ривожлантириш бўйича статистика ишларини ташкил этиш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо соҳасида ривожланишнинг миллий ва минтақавий хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда илмий методологияга, халқаро стандартлар ва қондаларга асосланган, давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари, хўжалик юритувчи субъектлар, фуқаролар ва ташкилотларнинг расмий статистика ахборотларига бўлган эҳтиёжини қондирувчи ахборот-статистика тизимининг самарали фаолият кўрсатишини таъминлашга йўналтирилган.

5. Бўлим ўз фаолиятини бошлиқнинг биринчи ўринбосари раҳбарлигида амалга оширади, бир вақтнинг ўзида унинг фаолияти кўмитанинг ишбилармонлик муҳити, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси бошқармалари томонидан мувофиқлантирилади ва бошқарманинг бошқа таркибий бўлимлари ва туманлар ва шаҳарлар статистика бўлимлари (кейинги ўринларда ҳудудий статистика органлари деб аталади) билан ўзаро ҳамкорликда амалга оширади.

2-боб. Бўлимнинг асосий вазифалари ва функциялари

6. Қуйидагилар бўлимнинг асосий вазифалари ҳисобланади:

а) ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси соҳасида ягона сиёсатни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, статистикани ташқи этишнинг самарали тизимини таъминлаш, шунингдек фаолиятни мувофиқлаштириш ва функционал тартибга солиш соҳасида:

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси маълумотларини Давлат статистика ишлари дастурида белгиланган ишлар ва муддатларда йиғиш, қайта ишлаш, сақлаш, умумлаштириш, таҳлил қилиш ва етказиб бериш тизимини такомиллаштириш;

Давлат статистика ишлари дастурининг Ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикасига оид таклифлар ишлаб чиқиш ва тақдим этиш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси соҳаси бўйича таҳлилий салоҳиятни мустаҳкамлаш, Давлат статистика ишлари дастурининг мазмунини доимий равишда такомиллаштириш, унинг мамлакат ва ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши, таркибий ва бозор ислохотлари, иқтисодиёти тармоқлари ва секторларида ислохотларнинг боришини тавсифловчи тегишли мақсадли кўрсаткичлар билан ўзаро боғлиқлигини ошириш бўйича зарур чораларни куриш;

Ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси ахборотларини шакллантириш масалалари бўйича ҳудудий органлар фаолиятини мувофиқлаштириш.

б) халқаро стандартларга мувофиқ бўлган ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси методологиясини ҳамда давлат статистика кузатувлари шакллариини ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ва жорий этиш соҳасида:

макроиқтисодий, тармоқ ва ҳудудий даражаларда ўрганилаётган ижтимоий-иқтисодий жараёнларнинг қамровини кенгайтиришга қаратилган ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси маълумотларини йиғиш ва қайта ишлаш бўйича қабул қилинган услубий ҳужжатларни замонавий методологиясини амалиётда қўлланишини таъминлаш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси соҳасида ҳолис, сифатли ва долзарб ҳисобот маълумотларини тайёрлашни мувофиқлаштиришда иштирок этиш;

ҳудудий статистика органлари ва бошқарманинг тармоқ бўлимлари билан ҳамкорликда ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси соҳасига оид давлат статистика

кузатувларини ягона статистика методологиясини ишлаб чиқиб юзасида бошқарма раҳбарияти орқали қўмига таклиф киритиш.

в) ижтимоий-иқтисодий ҳодисалар, жараёнлар ва уларнинг натижалари тўғрисидаги статистик ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, тўплаш, сақлаш, умумлаштириш, таҳлил қилиш ва эълон қилиш соҳасида:

Давлат статистика ишлари дастурининг ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикасига оид қисмини бажарилишини таъминлаш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси соҳасига оид давлат статистика ҳисоботларини электрон кўринишда, зарур ҳолларда коғоз кўринишида йиғишни ва бошқа кузатувларни ташкил этиш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси бўйича статистик кўрсаткичларнинг статистик ҳисоб-китобларини амалга ошириш ҳамда дастлабки статистик таҳлилни олиб бориш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси бўйича статистик ҳисобот кўрсаткичларининг ва ўтказилган танланма кузатувлар натижаларининг тезкорлиги, ишончлилиги ва ҳолислигини, статистик ахборотларнинг қулайлиги, очиқ-ойдинлиги ва ошқоралигини кенгайтириш бўйича чора-тадбирларнинг амалга оширилишини таъминлаш;

ҳўжалик юритувчи субъектларга ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикасига оид давлат статистика ҳисоботи кўрсаткичларини ишончли тақдим этишда ҳар томонлама кўмаклашиш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси бўйича ахборот-статистик маълумотлар базасини шакллантириш, юритиш ва янгилаб боришни амалга ошириш, фойдаланувчиларга улардан фойдаланишга доир тушунтиришлар бериш;

олинган статистика маълумотларининг махфийлигини, бирламчи ҳисобот маълумотларидан юридик шахсларнинг фаолиятини, бошқа хусусиятларини ёки миқдор кўрсаткичларини расмий тасдиқлаш мақсадида фойдаланишга йўл қўймасликни, давлат сирларига эга бўлган статистика маълумотларининг ҳимоя қилинишини таъминлаш;

Ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси соҳасига оид махфий статистик маълумотларни ўз ичига олган ахборотларни сақлаш ва ҳимоялашнинг тегишли тартибини таъминлаш.

г) белгиланган тартибда давлат органлари, юридик шахслар, халқаро ташкилотлар ва аҳолини ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикасига оид маълумотлар билан таъминлаш соҳасида:

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси бўйича очиқ статистик маълумотларни давлат

статистика органлари, бошқа давлат органлари, халқаро ташкилотлар нашрларида жойлаштириш учун ва барча фойдаланувчиларга статистик маълумотлардан фойдаланиш учун тенг имкониятлар яратилишини таъминлаш;

оммавий ахборот воситаларида жойлаштириш учун ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо соҳасида юз бераётган ўзгаришларни ифодаловчи таҳлилий маълумотлар, диаграммалар, графиклар тайёрлаш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикасига оид статистик кузатувлар ва расмий статистик маълумотларни тарқатиш бўйича ташкил этиладиган ахборот-тушунтириш ишларида иштирок этиш.

7. Бўлим ўз зиммасига юкланган вазифаларни бажариш учун қуйидаги функцияларни амалга оширади:

давлат статистикаси тизимида ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш, фойдаланувчиларнинг вилоятда ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо соҳасини тўлиқ очиб берувчи кўрсаткичлардан эркин фойдаланишларини таъминлайди;

замонавий ахборот технологияларидан фойдаланган ҳолда, ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш соҳаси бўйича асосий статистик кўрсаткичларнинг такомиллаштирилган маълумотлар базасининг яратилиши ва юритилишини, унинг мунтазам равишда тулдирилиб ва янгиланиб борилишини таъминлайди;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси соҳаси методологияси, статистик ишларни ташкил этиш ва уларни бажариш масалалари бўйича ҳудудий статистика органларига амалий ёрдам кўрсатади;

Давлат статистика ишлари дастурига мувофиқ, раҳбариятни топшириғига асосан ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси бўйича маълумотлар тайёрлайди;

Бўлим ўзига юклатилган вазифалар ва функцияларни тўлиқ, ўз вақтида ва сифатли бажарилишини Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган иқтисодиётнинг энг муҳим устивор йўналишларини, Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясини, иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, таркибий ўзгартириш ва диверсификация қилиш бўйича ишлаб чиқилган дастурларда белгиланган вазифаларни ҳамда мамлакатдаги ижтимоий ва иқтисодий ривожланишнинг тенденциясини (ҳолатини) ҳисобга олган ҳолда таъминлайди.

Бўлим белгиланган тартибда ўзига юкланган бошқа функцияларни ҳам бажаради.

3-боб. Бўлимнинг ҳуқуқлари ва жавобгарлиги

8. Бўлим ўзига юкланган вазифалар ва функцияларни бажариш учун қуйидаги ҳуқуқларга эга:

худудий статистика органлари томонидан ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш ва савдо статистикаси соҳасида ягона сиёсатни амалга ошириш ишларини мувофиқлаштириш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш ва савдо статистикаси соҳасига оид давлат статистика кузатуви шакллари ўзгартириш ва уларни тақдим этиш тартиби, давлат статистика кузатувларини ўтказиш усуллари, давлат ва хўжалик бошқаруви органларининг идоравий статистик кузатув шакллари бўйича таклифлар бериш;

статистика мақсадларида юридик ва жисмоний шахслардан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда мулкчилик шаклидан қатъий назар бошқа хўжалик юритувчи субъектлардан белгиланган тартибда давлат статистика ҳисоботини олиш ҳамда ундан статистика мақсадларида фойдаланиш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси бўйича юридик ва жисмоний шахсларнинг, шу жумладан, хусусий тадбиркорлар фаолиятининг давлат статистика кузатувларини олиб бориш ва олинган маълумотлардан статистика мақсадларида фойдаланиш;

булимга юкланган вазифалар, функциялар ва статистик ишларни бажариш мақсадида давлат ва хўжалик юритувчи субъектлардан, ташкилотлардан белгиланган тартибда маълумот ва тушунтиришлар олиш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолият ва савдо статистикаси соҳасига оид методик, статистик ишлар ва расмий статистик маълумотлар юзасидан ахборот-тушунтириш ишларини олиб бориш;

қабул қилиб олинаётган статистик маълумотларнинг тулиқчилиги, ишончилиги ва ҳолислигини кўриб чиқиш;

давлат статистика маълумотларида бузилишлар аниқланган тақдирда, уларни бартараф этиш ва давлат статистика маълумотларига тегишли тузатишлар киритиш;

ишбилармонлик муҳити кузатувлари, тадбиркорликни ривожлантириш ва савдо статистикаси кузатувларини ташкил этиш ва методологиясини такомиллаштириш бўйича раҳбариятларга таклифлар киритиш;

Давлат статистика ишлари дастури, Давлат статистика ишларини ишлаб чиқариш дастури, Давлат статистика ишлари иш режалари, булим иш режасининг тузилиши ва мазмунини бўйича вилоят статистикаси бошқармаси раҳбариятига таклифлар киритиш;

Булим ваколатига кирадиган масалалар бўйича бошқарма ва ташкилот вакиллари ва бошқарманинг булимлари билан ҳамкорлик қилиш;

9. Булим қуйидагилар учун жавобгар:

ўзига юкланган вазифаларни самарали ва лозим даражада бажариш;

ваколатига кирувчи таҳлилий ва бошқа материалларни юқори даражада тайёрлаш;

давлат статистикаси принципларига амал қилиш, илғор халқаро амалиётга мувофиқ фойдаланилаётган усуллар ва методикаларни доимий равишда такомиллаштириш;

Булим ходимлари томонидан белгиланган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ ижро интизомини таъминлаш ва келиб тушган ва чиқаётган материалларнинг

давлат, тижорат сирларига риоя қилиниши ва сақлаишини таъминлаш учун жавоб беради.

4-боб. Бўлим фаолиятини ташкил этиш

16. Бўлим фаолияти Ўзбекистон Республикасининг "Давлат статистикаси тўғрисида"ги қонуни, Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган Давлат статистика ишлари дастури, Давлат статистика қўмитаси томонидан тасдиқланадиган Давлат статистика ишларини ишлаб чиқиш дастури, мазкур Низом, Бошқарма бошлигининг буйруқлари ва топшириқларига мувофиқ, шунингдек Самарқанд вилоят статистика бошқармасининг иш режалари ва бўлим ходимларининг функционал вазибалари асосида ташкил этилади.

Бўлим ходимларининг лавозим вазибалари бўлим бошлиғи томонидан тузилиб бошқарма бошлигининг биринчи ўринбосари билан келишилади ҳамда, бошқарма бошлиғи томонидан тасдиқланади.

Бўлим бошлиғи қўйидаги ҳуқуқларга эга:

бўлим ходимлари ўртасида вазибаларни тақсимлаш;

уларнинг ишини мувофиқлаштириш, бўлимга юкланган вазибалар ва функцияларнинг бажарилиши учун шахсан жавоб беради;

Белгиланган тартибда бошқарма раҳбарияти йиғилишларига қатнашади;

Ходимларни бошқа лавозимларга курсатиш, ўтказиш ва рағбатлантириш, зарур ҳолларда жазолаш чорасини қўллаш тўғрисида Бошқарма бошлиғи ва унинг ўринбосарларига таклифлар киритиш;

Бўлим ходимларининг лавозим маошларига устамалар белгилаш, шунингдек аввалги ўрнатилган устамаларни камайитириш ёки бекор қилиш бўйича Бошқарма бошлиғи ва унинг ўринбосарларига таклифлар киритиш;

Бошқарма бошлиғи билан бирга бўлим фаолиятини такомиллаштириш, бўлим ишларининг самарадорлиги даражасини ошириш, иш услуби ва методларини уни ташкил қилишни яхшилаш, ҳисобот, ижро ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади;